

U. S. Profliciter protum

Sabelhugningsreglement.

Christiania.

Trykt hos Chr. Schibsted.

1860.

Dette Reglement er under 26de April 1860
af Hans Majestæt Kongen naadigst approberet til
Befølgelse ved Underviisningen i Armeens Skoler.

Efter naadigst Befaling:

N. St. Bergeland,
Generalmajor og Chef for Generalstaben.

1ste Kapitel.

1. Almindelige Forklaringer og Bestemmelser.

Hugning er Strid med Sabel. Dens Dens med er at træffe Modstanderen med hastige og vel beregnede Angreb, paa samme Tid, som man bestandig er færdig til at forsvare sig imod hans Anfald. Angreb og Forsvar bør være saaledes beregnede, at man altid med Lethed kan gaa over fra det ene til det andet.

Sabelllingen deles i 2 Dele: Angrebsdelen og Forsvardsdelen; med den første, som udgjør de yderste $\frac{2}{3}$, gjøres Angrebet; med den sidste, som udgjør den inderste $\frac{1}{3}$, udføres Forsvaret.

Til Angreb bruges: Hug og Stød; til Forsvar: Parader.

Udgangstillingen, hvorfra saavel Angrebet som Forsvaret udføres, kaldes Gard. Den er enten: Høire — Gard, naar Sabelen føres i

høire Haand, eller: Venstre — Gard, naar den føres i venstre.

Den Modstanderen nærmeste Haand, Fod etc. kaldes den forreste, og den fjerneste: den bagerste. I høire Gard er høire Haand, Fod etc. den forreste, i venstre Gard omvendt.

Den Del af Modstanderens Krop, imod hvilken Angrebet bør rettes, kaldes Angrebsfladen og strækker sig fra Tæsen til Høften. Den forreste Arel er Middelpunktet, og en horizontal Linie igjennem den deler Angrebsfladen i den øvre og den nedre. Angrebsfladens indre Side er Bryttet, den ydre Ryggen.

Den korteste Afstand mellem Modstandernes Angrebsflader kaldes Angrebslinien.

Angrebsplanet kaldes det vertikale Plan gjennem Angrebslinien.

Bevægelserne ske enten imod eller fra Modstanderen ved hele eller halve Marscher og ved Udfald fremad eller tilbage, eller ogsaa mod hans ene eller anden Side, ved Sidemarscher eller Udfald til Siden.

Som Udførelsesord bruges i Begyndelsen saavel ved Hug, Stød, Parader som Marscher:

"Et", paa hvilket første Tempo eller Afdeling gjøres, og "To", hvorpaa andet Tempo eller anden Afdeling udføres. Naar Tempotællingen bortlægges, beholdes alligevel baade "Et" og "To", men da udfiges de hurtigt strax efter hinanden, eller ogsaa kan man lade hele Bevægelsen udføre paa "Et" alene, eller paa sidste Ord af Kommandoet.

De første Øvelser med Marscher, Ombytning af Gard og Udfald ske uden Sabel.

2. Opstilling.

Kommandoord: Stilling!

Opstilling paa et Geled som til Exerctie med: paa Arel Gevær.

Kommandoord: Til Hugning Høire ret — Eder! *)

Paa: Høire ret, dreies Hovederne til Høire, og paa: Eder! kaldes Sabelen til Siden, Armen strækkes ud, Hæggen vendt bagud, og hver Mand rykker saa langt over til Venstre, at han netop be-

*) Hver Vaabenart bruger de i sit Exerctiereglement anførte Retningskommandoord.

rører sin høire Sidemand's venstre Skulder med Spidsen.

Paa Kommandoordet: Midtad! dreies Hovederne igjen frem, og Sabelen tages paa Kvel.

Skal Stilling imod hinanden indtages, kommanderes:

Stilling paa to Geledet, derpaa: Rabner Gelederne — Marsch! Til Hugning Høire ret — Eder! Midtad! 1ste Geled helt — om!

3. Gardstilling.

Afstanden mellem Fødderne 2 Fødders Længde fra Hæl til Hæl, Fødderne i ret Vinkel mod hinanden, Knæerne saameget bøiede, at forreste Skinbeen kommer lige op og ned, — ved ulige høie Modstandere bøies Knæerne saameget, at Kvelerne komme saavidt muligt i samme Høide som Modstanderens —, Legemets og Sabels Tyngde tilsammen ligelig fordelt paa begge Been. Overtroppen lige. Den forreste Arm næsten ret, uden Stivhed og i Angrebsplanet. Forreste Haand holder Sabelen med fuldt Tag om Grebet, saaledes at Midten af Kvelens Ryg ligger i Tømmelgrebet, i Høide med

egen Kvel, samt vreden saaledes, at Haandbagen kommer op og Neglene ned, det Flade af Klingen nedad og Eggen vendt udad, Sabels Spids saa høit, at dens Forkængring træffer Modstanderens Die. Den bagerste Haand i Siden, bagerste Kvel og Albue vel tilbagetrufne, Ansigtet vendt mod og Dinene fæstede paa Modstanderen. Sabelerne skulle krydse hinanden paa Midten.

a) Stilling til Gard.

Kommandoord: I Gard! (2 Tempo).

1ste Tempo: Høit venstre om gjøres, høire Haand fører Sabelen op som til 1ste Tempo af Presenter Gevær, Hovedet vendes frem.

2det Tempo: Høire Fod fremflyttes, høire Arm fremstrækkes og Gardstilling indtages.

Anm. Denne Gardstilling kaldes Terts — Gard; i Kvart — Gard er Haandbagen ned, Neglerne op og Eggen vendt indad.

b) For at komme tilbage til Stilling, kommanderes: Paa Kvel — Gevær! (2 Tempo).

1ste Tempo: Høire Fod flyttes ind til venstre, Hæl ved Hæl, Knæerne rettes, Sabelen føres op til 1ste Tempo af: Presenter Gevær, og venstre Arm føres tilbage langs Siden.

2det Tempo: Halvt høire om gjøres, og Stillingen med paa Nrel Gevær indtages.

4. Hvil fra Gard.

Kommandoord: Paa Stedet — hvil!
Den forreste Arm sælder Sablen ned i lodret Stilling, Eggen fremad, Spidsen midt foran forreste Fod; Knæerne rettes, bagerste Arm langs Siden.

I Gard fra Hvil.

Kommandoord: Siv agt! I — Gard!
Gardstillingen indtages i et Tempo.

5. Ombytning af Gard.

Ombytning af Gard sker paa 3 Maader: fremad, tilbage og paa Stedet.

Nm. Under Kontrafegting bør man om muligt gjøre Ombytning tilbage.

a) Fremad.

Kommandoord: Fremad bytom — Gard, (2 Afdelinger).

1ste Afdeling: Forreste Fods Taa løstes fra Marken.

2den Afdeling: Paa forreste Fods Hæl

vendes $\frac{1}{4}$ Cirkel udad, bagerste Fod fremflyttes og ned sættes i Gardstilling foran den forreste; bagerste Haand føres frem, fatter med fuldt Tag om Hefset under forreste Haand, som slipper Sablen og føres i Siden. Sablen vrides nu saaledes, at Eggen kommer udad og Gardstilling indtages.

b) Tilbage.

Kommandoord: Tilbage bytom — Gard! (2 Afdelinger).

1ste Afdeling: Bagerste Fods Taa løstes fra Marken.

2den Afdeling: Paa bagerste Fods Hæl vendes $\frac{1}{4}$ Cirkel fremad; forreste Fod flyttes tilbage og ned sættes i Gardstilling bag den bagerste; Hænderne ombyttes, og Gardstilling indtages ligesom ved Ombytning fremad.

c) Paa Stedet.

Kommandoord: Bytom — Gard! (2 Afdelinger).

1ste Afdeling: Forreste Fod flyttes i den Linie, hvori den staar, ind til bagerste, Hæl ved Hæl, og Knæerne lige bøjede.

2den Afdeling: Paa forreste Fod vendes $\frac{1}{4}$ Cirkel udad; bagerste Fod fremflyttes i Gard-

stilling foran den forreste; Sabeln fattes af den anden Haand og Gardstilling indtages.

Anm. Fra Kvart — Gard sker Ombytningen efter samme Regler, kun med den Forstjæl, at forreste Haand paa 1ste Afdeling vrides om i Tertis — Gard.

6. Udfald fremad og tilbage.

a) Fremad.

Kommandoord! Fald — ud!

Forreste Fod fremslyttes 1 Fod i Anfaldsplanet, bagerste Been udstrækkes, forreste Knæ bøies saa meget, at Skinbenene blive parallelle, Legemets Bægt paa forreste Fod, Overlivet og bagerste Been i en Linie, som har en Hældning af 60° mod Horizontalplanet, Hovedet op.

b) Tilbage.

Kommandoord: Tilbage fald — ud! (2 Tempo).

1ste Tempo: Forreste Fod flyttes i samme Stilling ind til den bagerste, Hæl mod Hæl.

2det Tempo: Bagerste Fod flyttes tilbage i Udfaldstilling, Legemets Bægt overføres paa forreste Fod, og Udfaldstilling indtages.

Anm. Forreste Fod kan flyttes fra 1 til 4 Fødders Længde tilbage.

I Gard for Udfald.

Kommandoord: I — Gard!

Forreste Fod flyttes 1 Fod tilbage, og Gardstilling indtages.

7. Marscher.

a) Fremad.

1. Halvmarscher.

Kommandoord: Halvt fremad — Marsch!

Legemets Tyngde overflyttes hurtigt paa forreste Fod, bagerste Fod sættes parallel med sin Stilling 1 Fods Længde foran og Hælen i Forlængringen af den stillestaaende Fods indre Side. Knæerne bøiede, Legemets Tyngde lige fordelt paa begge Been.

Anm 1. I Strid berøer Fodflytningen paa Afstanden fra Modstanderen.

Anm 2. Med Sporer gjøres herved fornøden Tillempring.

2) Enkelt Marsch.

Kommandoord: Fremad en enkelt — Marsch! (2 Tempo).

1ste Tempo: Bagerste Fod flyttes ind til forreste, Knæerne lige bøjede.

2det Tempo: Forreste Fod flyttes 2 Fødders Længde ret frem i Gardstilling.

Ann. Fra Udsald gjøres saavel Halvmarsch som enkelt Marsch fremad.

3. Helmarsch.

Kommandoord: Helt fremad — Marsch!
(2 Tempo).

1ste Tempo: Som halvt fremad — Marsch.

2det Tempo: Bagerste Fod fremflyttes i Gardstilling.

Ann. Om der fra Halvmarschstilling kommanderes: halvt fremad Marsch, gjøres andet Tempo af Helmarsch, som saaledes bestaar af 2 Halvmarscher.

b) Tilbage.

1. Halvmarsch.

Kommandoord: Halvt tilbage — Marsch!

Den forreste Fod flyttes lige tilbage 1 Fod bagom bagerste Fod, Hælene paa samme Linie.

2) Enkelt Marsch.

Kommandoord: Tilbage en enkelt — Marsch! (2 Tempo).

1ste Tempo: Den forreste Fod flyttes ret tilbage indtil den bagerste, Knæerne lige bøjede.

2det Tempo: Den bagerste Fod flyttes 2 Fødders Længde tilbage i Gardstilling.

Ann. Kommandoord hedder ligeledes: Tilbage Gard — Et! To! Fra Udsald gjøres saavel Halvmarsch tilbage som enkelt Marsch.

3. Helmarsch.

Kommandoord: Helt tilbage — Marsch!
(2 Tempo).

1ste Tempo: Halvmarsch tilbage gjøres.

2det Tempo: Den forreste Fod flyttes i Gardstilling bagom den bagerste.

Ann. Om der fra Halvmarschstillinger kommanderes: Halvt tilbage Marsch, gjøres 2det Tempo af Helmarsch.

Alle Marscher skulle gjøres meget hurtigt. Den bagerste Arel vel tilbagetrucken.

8. Marsch fremad med Udsald.

Kommandoord: Halvt fremad fald — ud!
(2 Tempo).

1ste Tempo: Halvmarsch fremad gjøres.

2det Tempo: Den bagerste Fod flyttes 3 Fødders Længde frem foran den forreste i Udfaldsstilling.

Kommandoord: Fremad fald — ud! (2 Tempo).

1ste Tempo: Gige med 1ste Tempo af fremad en enkelt Marsch.

2det Tempo: Den forreste Fod fremflyttes 3 Fødders Længde i Udfaldsstilling.

Unm. Udfald fra Halvmarsch tilbage sker i 2 Tempo efter de samme Regler som Udfald med Halvmarsch fremad.

9. Hug.

Huggene inddeles i horizontale og lodrette. Til de første høre Kwart og Ters, til de sidste Prim inden om og uden om. De første rettes mod Vrelens Overkant; ste Huggene lavere, saa de Navn af lav Kwart og lav Ters. De lodrette Hug rettes mod Isens Middellinie.

Huggene udføres med næsten ret Arm, ved Hjælp af Haandlekets Bøining og Fingrenes Nabning og Lukning. Tommel og Pegefingeren styre Sabelen.

a) Kwart.

Kommandoord: Kwart — hug! (2 Afdelinger.)

1ste Afdeling: Idet Fingrene aabnes, kastes Sabelen ved et lidet Nyk af Haandledet ret tilbage, saaledes at Sabelen gaar imellem eget Ansigt og Modstanderens Sabellspids, og sælkes saa langt ned, at den ligger horizontalt med det Flade af Klingen nedad og Eggen udad.

2den Afdeling: Ved Hjælp af Fingrenes Sammentribning om Kavlen og et hurtigt Nyk med Haandledet udføres nu Hugget; Klingens Angrebsdel fremføres saa meget som muligt, Haanden føres noget udad i den sidste Del af Hugget.

Unm. Kwartbug kan ogsaa gjøres fra Kwartgard derved, at Sabelen først vrides om i Ters, hvorfra Hugget udføres som beskrevet, dog med den Forstjæl, at Sabelen da ikke gaar imellem eget Ansigt og Modstanderens Spids.

b) Ters.

Kommandoord: Ters — hug! (2 Afdelinger.)

1ste Afdeling: Idet Fingrene aabnes, læstes Sabelen ved en Bøining af Haandledet ret tilbage, saaledes at Sabelen gaar imellem eget Ansigt og Modstanderens Sabellspids; Sabelen nedfældes til den ligger horizontalt, det Flade af Klingen nedad og Eggen fremad.

2den Afdeling: Ved Hjælp af Fingrenes Sammenknibning om Kablet og et hurtigt Nyl af Haandledet udføres Hugget; Klingens Angrebsdel fremføres saa meget som muligt. Haanden føres noget indad i den sidste Del af Hugget.

Ann 1. Tershug gjøres ogsaa fra Tersgard derved, at Sabelen først vrides om i Kvart, og Hugget udføres som bestrevet, dog med den Forskjel, at Sabelen da ikke gaar mellem eget Ansigt og Modstanderens Spids.

Ann 2. I lave Hug sænkes Haanden.

c) Prim indenom.

Kommandoord: Prim indenom — hug!
(2 Afdelinger).

1ste Afdeling: Haanden vridet Sabelen saaledes, at Eggen kommer noget op; Neglene nedad.

2den Afdeling: Ved Bredning og Bøining af Haandledet føres Sabellklingen nedad, derefter opad, langs Legemets Inderside i Angrebsplanet, Eggen imod Modstanderen, hvorpaa Hugget fuldendes ved Hjælp af et hurtigt Nyl af Haandledet og Fingrenes Sammenknibning om Kablet. Klingens Angrebsdel fremføres saa meget som muligt; Haanden holdes i samme Høide indtil den sidste Del af Hugget, da den bøies noget nedad, idet Armen hæves ganske lidt.

Ann. Dette Hug kan blot gjøres fra den ydre Side af Modstanderens Vaaben.

d) Prim udenom.

Kommandoord: Prim udenom — hug!
(2 Afdelinger).

1ste Afdeling: Haanden vridet Sabelen saaledes, at Eggen kommer noget opad, Haandbagen nedad.

2den Afdeling: Ved Bredning og Bøining af Haandledet føres Klingen nedad, derpaa opad, langs Legemets Yderside, Eggen imod Modstanderen, hvorpaa Hugget udføres som ved Prim indenom.

Anm. 1. Dette Hug kan kun gøres fra den indre Side af Modstanderens Vaaben.

Anm. 2. Efter at have øvet Huggene i Afde-linger i nogen Tid, øves de i et Tempo. Huggene udføres da saa hurtigt og skarpt som muligt.

Parader mod Hug.

Paraderne ere to Slags: Kvart og Terspa-
rade. Med Kvartparade pareres Kvart og Prim
indenom; med Tersparade Ters og Prim udenom.
Alle Parader ske med Eggen af Klinge og bør
Sabelen stilles saaledes, at man med egen For-
svarsdel parerer Modstanderens Angrebsdel. Lave
Hug pareres med lav Kvart- og lav Tersparade.

Anm. 1. Spidsen saa meget som muligt imod
Modstanderens Dje.

Anm. 2. Primerne bør opfanges af eget Vaa-
ben, holdt skraat foran Livet, hvor-
efter Haanden føres hurtigt indad
eller udad.

a) Kvartparade.

Kommandoord: Parer — Kvart!

Samtidig med 2den Afdeling af Hugget vri-

des Sabelen med Eggen mod den indre Side og
føres saa meget indad, at den standser Modstan-
derens Vaaben, førend det kan naa eget Angrebs-
flade. Armen bøies og Haanden sænkes eller hæ-
ves, saaledes at egen Forsvarsdel optager Mod-
standerens Angrebsdel.

Anm. Ligger man før i Kvart, vrides om i
Ters paa 1ste Afdeling af Hugget.

b) Tersparade.

Kommandoord: Parer — Ters!

Samtidig med 2den Afdeling af Hugget vri-
des Sabelen med Eggen mod den ydre Side og
føres saa meget udad, at den standser Modstande-
rens Vaaben. Armen bøies og Haanden sænkes
eller hæves alt efter Modstanderens Hug. Under-
arm og Sabel bør saavidt muligt danne en ret
Linie.

Anm. Ligger man forud i Ters, vrides man
Sabelen paa 1ste Afdeling af Hugget
om i Kvart.

10. Stød.

Disse ere Kvart- og Tersstød.

Det første gøres, naar Haanden har Stil-

ling efter udført Kvartparade; det andet efter Tersparade.

De kaldes høie, naar de rettes over Modstanderens Sabelspids, og lave, naar de rettes under.

a) Kvartstød.

Kommandoord: Høi (lav) Kvart — stød!
(2 Tempo).

1ste Tempo: Armen bøies saa, at Albuen kommer ind til Livet, Over- og Underarmen i ret Vinkel med hinanden, Haanden i Høide med Axelen, Spidsen sænkes og rettes.

2det Tempo: Stødet udføres, idet Armen med Kraft strækkes ud, saa at Spidsen føres imod Modstanderens Angrebsflade.

b) Tersstød.

Kommandoord: Høi (lav) Ters — stød!
(2 Tempo).

1ste Tempo: Armen drages tilbage saa, at Albuen kommer i Høide med Axelen, ret Vinkel mellem Over- og Underarmen. Spidsen sænkes og rettes, Underarm og Sabel i samme Linie.

2det Tempo: Stødet udføres, idet Armen med Kraft strækkes ud.

U n m. Efter Kvartstød gjøres Prim indenom — efter Tersstød Prim udenom — hug.

11. Parader mod Stød.

Høit Kvart- og Tersstød pareres med Kvart- og Tersparade.

Lavt Kvartstød med Sekundparade, lavt Tersstød med Kvintparade. Paraden gjøres med Hæggen af Klinge mod Ryggen af Modstanderens Klinge.

a) Sekundparade.

Kommandoord: Parer — Sekund!

Sabelen vrides saaledes, at Hæggen kommer udad, Neglene og det Flade af Klinge nedad; samtidig sænkes Spidsen mod Modstanderens Hofte, og Haanden føres saa meget udad, at Modstanderens Sabelspids kommer udenfor Angrebsfladen.

b) Kvintparade.

Kommandoord: Parer — Kvint!

Sabelen vrides saaledes, at Hæggen kommer indad, Neglene opad og det Flade af Klinge nedad, samtidig sænkes Spidsen imod Modstanderens Hofte, og Haanden føres saa meget indad, at

Modstanderens Sabelspids kommer udenfor Angrebsfladen.

Anm. Alle Parader gjøres samtidig med andet Tempo af Stødet.

12. Marsch fremad med et Hug eller et Stød.

a) Halvmarsch.

Kommandoord: Halvt fremad Kvart — hug! (Ters, Prim — hug! Kvart, Ters — stød!) (2 Afdelinger).

1ste Afdeling: Halvmarsch fremad og 1ste Afdeling af Hugget eller Stødet gjøres.

2den Afdeling: Hugget eller Stødet fuldføres.

b) Helmarsch.

Kommandoord: Helt fremad Kvart — hug! (Ters, Prim — hug! Kvart, Ters — stød!) (2 Tempo).

1ste Tempo: Halvmarsch fremad med 1ste Afdeling af Hugget eller Stødet.

2det Tempo: 2det Tempo af Helmarsch fremad, Hugget eller Stødet fuldføres.

Anm. Enkelt Marsch fremad med Hug eller Stød sker efter samme Regler.

13. Marsch tilbage med Parade.

a) Halvmarsch.

Kommandoord: Halvt tilbage parer — Kvart! (Ters, Sekund, Kvint!) (2 Afdelinger).

1ste Afdeling: Halvmarsch tilbage.

2den Afdeling: Paraden gjøres paa sidste Del af Hugget eller Stødet.

Anm. Enkelt Marsch tilbage med Parader udføres efter samme Regler.

b) Helmarsch.

Kommandoord: Helt tilbage parer — Kvart! (Ters, Sekund, Kvint!) (2 Tempo).

1ste Tempo: Halvmarsch tilbage.

2det Tempo: 2det Tempo af Helmarsch tilbage med Paraden.

14. Marscher med flere Hug, Stød og Parader.

Skulle flere Hug eller Stød udføres paa en Halvmarsch, gjøres de alle lige hurtigt, og det sidste Hug eller Stød skal være udført idet Foden sættes i Marken. Skal flere Hug eller Stød udføres paa en Helmarsch, saa sker, dersom Huggenes

eller Stødenes Antal ere lige, Halvdelen paa hver Halvmarsch, og dersom Antallet er ulige, de fleste paa den sidste Halvmarsch. Den samme Regel gjælder for Parader.

Med nedenstaaende Sammensætning ophører al Tempotælling.

Kom.ord:	{	Halvt (helt) fremad Kvart, Ters — hug!
	{	„ („) tilbage parer Kvart, Ters!
—	{	„ („) fremad høi, lav Kvart — hug!
	{	„ („) tilbage parer Kvart, lav Kvart!
—	{	„ („) fremad dobbelt Prim — hug!
	{	„ („) tilbage parer Kvart, Ters!
—	{	„ („) fremad Kvart, Ters, Prim indenom — hug!
	{	„ („) tilbage parer Kvart, Ters, Kvart!

Kom.ord:	{	Halvt (helt) fremad Kvart, Ters, dobbelt Prim — hug!
	{	„ („) tilbage parer Kvart, Ters, Kvart, Ters!
—	{	„ („) fremad høi, lav Kvart — stød!
	{	„ („) tilbage parer Kvart, Sekund!
—	{	„ („) fremad høi, lav Ters — stød!
	{	„ („) tilbage parer Ters, Kvint!
—	{	Helt fremad Kvart stød! Prim in= denom og udenom — hug!
	{	„ tilbage parer Sekund, Kvart, Ters!
—	{	„ fremad Ters stød! Prim uden= om og indenom — hug!
	{	„ tilbage parer Kvint, Ters, Kvart!
		o. s. v.

15. Blinde eller markerede Angreb.

Ligger Modstanderen aldeles dødflet, søger man at bringe ham til at blotte sig ved blinde eller markerede Hug. Gjøres flere Markeringer efter hverandre, gjøres den første større og langsommere end den, som gaar foran det virkelige Angreb. Gjør man et blindt og et virkeligt Angreb paa en Helmarsch, sker det blinde paa første Halvmarsch og det virkelige paa anden. Gjøres 2 blinde og et virkeligt Angreb paa en Helmarsch sker det 1ste blinde paa 1ste Halvmarsch, og 2det blinde og det virkelige paa anden Halvmarsch. Flere end 2 blinde Hug gjøres ikke efter hverandre.

Kommandoord: Halvt (helt) fremad blindt Kvart, Ters — hug! Halvt (helt) fremad blindt Kvart, Ters — Prim indenom — hug! o. s. v.

2det Kapitel.

16. Angrebsbevægelser til Siderne og tilsvarende Forsvarsbevægelser.

Angrebsbevægelserne ud af Linien ske ved Sidemarscher (Volter) og Udfald indad eller ud-

ad, eftersom Bevægelsen gjøres mod Modstanderens indre eller ydre Side. Forsvarsbevægelserne herimod er Vendinger og Halvmarscher.

a) Marsch indad med Hug (Stød) og tilsvarende Parade.

Kommandoord: Indad Kvart (Ters etc.) — hug! (2 Tempo).

1ste Tempo: Den forreste Fod flyttes 2 Fødders Længde ret ud til Siden (Modstanderens Brystside). 1ste Afdeling af Hugget.

2det Tempo: Paa den forreste Hæl vendes indad $\frac{1}{2}$ Cirkel; den bagerste Fod sættes i Gardstilling bagom og Hugget fuldføres.

Tilsvarende Parade.

Kommandoord: Indad parer Kvart! (Ters etc.) (2 Afdelinger).

1ste Afdeling: Paa den forreste Hæl vendes $\frac{1}{2}$ Cirkel indad paa 1ste Tempo af Marschen.

2den Afdeling: Den bagerste Fod sættes i Gardstilling bagom, og Paraden gjøres.

b) Marsch udad med Hug (Stød) og tilsvarende Parade.

Kommandoord: Udad Ters (Kvart etc.)
— hug! (2 Tempo).

1ste Tempo: Den bagerste Fod flyttes 2 Fødders Længde ud til Siden (Modstanderens Rygside). 1ste Afdeling af Hugget.

2det Tempo: Paa den bagerste Fods Hæl vendes $\frac{1}{2}$ Cirkel indad; den forreste Fod flyttes frem i Gardstilling og Hugget udføres.

Tilsvarende Parade.

Kommandoord: Udad parer Ters! (etc.)
(2 Afdelinger).

1ste Afdeling: Paa den forreste Fods Hæl vendes $\frac{1}{2}$ Cirkel udad paa 1ste Tempo af Marschen.

2den Afdeling: Den bagerste Fod flyttes i Gardstilling bagom. Paraden gjøres paa 2det Tempo.

c) Udfald indad med Hug og tilsvarende Parade.

Kommandoord: Indad faldud Kvart (etc.) — hug! (2 Afdelinger).

1ste Afdeling: Paa den bagerste Fods Hæl vendes $\frac{1}{2}$ Cirkel indad; 1ste Afdeling af Hugget.

2den Afdeling: Den forreste Fod fremflyttes i Udfaldstilling mod den bagerste og Hugget udføres.

Anm. Fra Halvmarschstilling: Vending paa den forreste Hæl, den bagerste Fod fremflyttes i Udfaldstilling.

Tilsvarende Parade.

Kommandoord: Parer indad faldud Kvart (Ters)!

Stør ligesom Paraden mod indad Hug.

Anm. Fra Halvmarschstilling; Vending paa den bagerste Fods Hæl, den forreste Fod flyttes bagom i Gard.

d) Udfald udad med Hug og tilsvarende Parade.

Kommandoord: Udad faldud Ters (Prim)
— hug: (2 Afdelinger).

1ste Afdeling: Paa den forreste Fods Hæl vendes $\frac{1}{2}$ Cirkel indad; 1ste Afdeling af Hugget.

2den Afdeling: Den bagerste Fod flyttes i Udsaldstilling foran den forreste. Hugget udføres.

Anm 1. Fra Halvmarschstilling: Vending paa den bagerste Taa, den forreste Fod fremflyttes i Udsald.

Anm 2. Skal under Udsald nyt Hug gjøres, kommanderes: Liggende Kvart (Ters, Prim) — hug!

Tilsvarende Parade.

Kommandoord: Parer udad faldud Ters! (2 Afdelinger).

1ste Afdeling: Paa den bagerste Taa vendes tilbage $\frac{1}{2}$ Cirkel.

2den Afdeling: Den forreste Fod flyttes i Halvmarschstilling bagom den bagerste og Paraden gjøres.

Anm 1. Fra Halvmarschstilling: Vending paa den forreste Taa; den bagerste Fod flyttes i Halvmarsch bagom.

Anm 2. Skal Gard paa den gamle Linie indtages fra indad og udad faldud, vendes paa den bagerste Fod, den forreste Fod flyttes tilbage i Gardstil-

ling; i første Tilfælde foran, i sidste Tilfælde bagom den anden.

17. Fra indad faldud: Marscher fremad til Angreb og Gardstilling til Forsvar.

a) Marsch fremad til Angreb.

Kommandoord: Halvt (helt) fremad Kvart (Ters, Prim) — hug (stød)! (2 Afdelinger).

1ste Afdeling: Paa den forreste Fods Taa vendes $\frac{1}{4}$ Cirkel bagud, saaledes at begge Fødder blive parallelle; 1ste Afdeling og Hugget eller Stødet gjøres.

2den Afdeling: Den bagerste Fod fremflyttes i Halvmarsch; 2den Afdeling af Hugget gjøres.

Skal Helmarsch gjøres, saa gjøres fra Halvmarschstillingen endnu en Halvmarsch. Sker blot et Hug (Stød) fordeles det paa begge Halvmarscher.

Anm. Tilsvarende Parade med tilsvarende Marsch.

b) Gardstilling til Forsvar.

Kommandoord: Tilbage Gard, parer Kvart (Sekund)! (2 Afdelinger).

1ste Afdeling: Paa den forreste Hæl vendes $\frac{1}{4}$ Cirkel bagud.

2den Afdeling: Den bagerste Fod flyttes i Gardstilling bagom den forreste, og Paraden gjøres.

Denne Bevægelse anvendes, naar Modstanderen, efterat have pareret indad faldud, gjør et Angreb paa Stedet.

18. Fra udad faldud: Marscher fremad til Angreb og Marscher tilbage til Forsvar.

a) Marsch fremad til Angreb.

Kommandoord: Fremad Kvart (Ters, Prim) — hug (Stød)!

Den bagerste Fod fremflyttes i Gardstilling foran den forreste, Hugget (Stødet) gjøres.

Anm. Den tilsvarende Parade gjøres med Halvmarsch tilbage.

b) Marsch tilbage til Forsvar.

Kommandoord: Halvt (helt) tilbage parer Ters (Kvint etc.)!

Den bagerste Fod sættes i Halvmarschstilling bagom den forreste; Paraden gjøres.

Denne Bevægelse gjøres, naar Modstanderen, efterat have pareret Udfald udad, angriber uden at avancere; men Helmarsch tilbage, naar han angriber med Halvmarsch.

Anm. Efterat have øvet disse Bevægelser nogle Gange bortlægges Afdelingerne.

19. Høie Parader

bruges fornemmelig mod lodrette Hug, men ogsaa mod horizontale, som gjøres over Modstanderens Klinge. Høiparadens Hensigt er at undvige Modstanderens Hug ved at kaste Kroppen til en af Siderne, indad eller udad, hvorpaa der øjeblikkelig følger et Hug. De høie Parader ere Høiparade indad og udad. Mod Primerne bruges begge; mod høie horizontale Hug over Modstanderens Klinge, som gjøres efterat have pareret lave Hug, bruges mod Kvart, indad, og mod Ters, udad Høiparade.

a) Høiparade — indad.

Kommandoord: Parer høit indad!

Indad faldud gjøres; den Haand, som holder Sabelen hæves og føres frem, saaledes at

Klingens Forsvarsdel kommer til at ligge noget over og foran Hovedets indvendige Side, Spidsen lavere, Klingen skraat foran Livet, Væggen opad.

Anm. Som Efterhug gjøres Kvart, eller Kvart i Forbindelse med andre Hug.

b) Høiparade udad.

Kommandoord: Parer høit — udad!

Udfald udad gjøres; Sabelens Stilling efter de samme Regler som ved Høiparade indad.

Anm. Som Efterhug bruges Tershug, eller Ters i Forbindelse med andet Hug. Fra disse Høiparader gjøres Marscher fremad og tilbage samt Gard ligesom fra Udfald indad og udad.

20. Tempohug og Stød.

Herved forstaar man Angreb med Hug eller Stød, som ske samtidig med Modstanderens Angreb. Paraden ligger i dette Tilfælde i Angrebet; s. Gr.

1ste Halvt fremad Prim indenom —

2det Indad (Indad faldud Kvart) Prim indenom — hug!

1ste Halvt fremad Prim indenom og udenom —

2det Halvt tilbage parer Kvart og udad Prim udenom — hug! o. s. v.

21. Om Instructionen.

Den Tropp, som skal øves, deles i Afdelinger paa 4, høist 8 Mand. Modstanderne bør være af omtrent samme Høide, Styrke og Færdighed.

Instructøren bør først i faa Ord og tydeligt underrette Begynderne om Hensigten med og de almindelige Regler for Hugning.

De første Øvelser gjøres paa 1 Geled uden Modstandere. Instructøren bør stille sig lige over for hver Karl, for nsie at kunne rette enhver Feil. Derefter stilles Mandstabet paa 2 Geleder mod hverandre. Alle Bevægelser øves fra begge Gardstillinger og paa 2 Geleder, først af det ene, derpaa af det andet.

Instructøren bør gjøre saa mange afveklende Bevægelser som muligt. Huggenes Inddeling i Afdelinger maa ikke lægges bort før Instructøren ser, at hver Karl har faaet Færdighed i hurtige Bendinger. I Begyndelsen lægges der mere Vægt

paa en sikker Gardstilling, hurtig Ombytning af Gard samt sikke og hurtige Marscher end paa vakre Hug. Paa Stillingen maa man give noie Agt; enhver Feil maa rettes, og Karlen maa tilholdes selv at rette Feilene. Naar Stillingen er bleven sikker, lægges mere Vægt paa Huggene.

Den Orden hvori Undervisningen bør meddeles.

1. Enkelte Bevægelser paa 1 Seled uden Sabel (No. 2—7).
2. De samme Bevægelser med Sabel.
3. Enkelte Hug og Stød med Afdelinger paa Stedet (No. 8—9) (Mod Instructøren).
4. Parader mod Hug og Stød (No. 9—11).
5. Marscherne fremad med Hug og Stød, samt Marscher tilbage med Parader, med Afdeling (No. 12—13).
6. Tredie og femte Lektion uden Afdeling.
7. Sammensatte Bevægelser indbefattende Marscher med Hug, Stød (blinde) og Parader, først med siden uden Tælling hvert, hvert andet Hug (No. 14—15).

Anm. No. 6—7 gjøres til Indhugningslectioner; Instructøren og Eleven have Kask. For at øve Eleven i sikkert at anbringe Hugget, lader Instructøren ham imellem hugge ind Hugget.

8. (Mod hverandre paa 2 Seled) Angrebs- og Forsvarsbevægelserne fra først til sidst med og uden Tælling.
9. Indhugningslection af det Foregaaende. Begge Seleder have Kask. Paa Kommando eller Tegn af Instructøren pareres ikke Hugget.

2det Kapitel.

10. (Mod Instructøren) Angrebsbevægelser til Siderne med Afdeling (No. 16—17).
11. Paraderne derimod med Afdeling.
12. Marscher fremad med Angreb og tilbage med Forsvar fra Udsald udad og indad (med Afdeling) (No. 18).
13. No. 11, 12, 13 uden Afdeling samt med Sammensætninger først med, siden uden Tælling (paa 2 Seled).
14. Høiparader (No. 19).

15. Kontrafegting efter Kommando for Huggene (Stødene) først for det ene, siden for det andet Geled.
16. Kontrafegting uden Kommando.
Anm. Kontralectionerne kunne begyndes efter No. 9.